

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАХАР КОМИТЕТЛАРИ,
МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАХАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

8. ИЙЛ ЧИКИШИ

№ 170 (1948)

29

АВГУСТ
СЕШАНБА
1961 ЙИЛ

БАҲОСИ
2 ТИЙИН

БУТУН КУЧ—УЛУҒВОР ВАЗИФАЛАРНИ БАЖАРИШГА

26—27 августда темир йўл транспорти инженерлари институтининг акт залда Тошкент шаҳар XV партия конференцияси бўлиб ўтди. Конференция президиуми, секретариати ва мандат комиссияси сайланади. Ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Президиуми конференциянинг фахрий президиумига яқинлик билан сайланади. Сўнгги конференция кўйидаги кун тартибни тасдиқлайди:

1. «КПСС Программасининг проекти ҳақида» доклад.
2. «КПСС Уставининг проекти ҳақида» доклад.
3. Тошкент шаҳар партия комитетининг иши ҳақида ҳисобот.
4. Ревизия комиссиясининг ҳисоботи.
5. а) Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетини; б) ревизия комиссиясини сайлаш.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов «КПСС Программасининг проекти ҳақида», Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ П. В. Наймаков «КПСС Уставининг проекти ҳақида» доклад қилдилар.

Шунингдек конференция шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Қ. М. Муртазоевнинг Тошкент шаҳар партия комитетининг иши ҳақидаги ҳисоботини тинглади.

Шаҳар XIV партия конференциясида кейин ўтган бир йили етти ой мобайнида Тошкент меҳнаткашлари КПСС XXI съезди қарорларини бажара бориб, кўпгина муваффақиётларни қўлга киритдилар, — дейди докладчи. — 1960 йил янги санаот маҳсулотини ишлаб чиқариш планини шаҳар корхоналари мuddатидан олдин — 15 декабрда, 1961 йилнинг биринчи ярим йил планини эса 25 июнда бажардилар. Бир ярим йил мобайнида пландан ташқари 52 миллион сўмликдан кўп хар хил маҳсулотлар чиқарилди. Саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳажми қарийб 20 процент, меҳнат унумдорлиги 12 процент оширилди. Маҳсулот таннарини камайтириш

ТОШКЕНТ ШАХАР XV ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

<<

топшириги ҳам ортиги билан адо этилди.

Ўтган давр ичида шаҳарда 40дан ортиқ цех ва участка қурилди ва ишга туширилди, корхоналарда 3 мингдан ортиқ муҳим ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди, 170 дан ортиқ поток линия ва конвейер фойдаланишга топширилди, 16 цех ва участка комплекс-механизациялаштирилди, 35 та автоматик ва ярим автоматик линия ишга туширилди, 300 дан ортиқ агрегат станок ва 2100 единица янги технологик ускуна ўрнатилди, 2 мингта яқин машина ва станок модернизация қилинди.

Корхоналар ва конструкторлик бюраларининг коллективлари 80 хилдан ортиқ тақомиллашган машина, механизм, асбоб ва аппаратлар яратдилар ва уларни ишлаб чиқаришни ўзлаштирилди. Шу жумладан уларга аниқ чигит ташлайдиган селла, тўқимачилик машиналари, кўтарма кранлар, кабель буюмлари ва бошқаларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди ва йўлга қўйилди. Халқ истеъмол товарлари ва буюмлари ишлаб чиқариш аниқ кенгайтирилди.

Ҳозирги пайтда 7 йиллик топшириқларини мuddатидан олдин бажариш учун мусобақалашётганларнинг биринчи сафда коммунистлик меҳнат галабаси учун курашаётганлар борапти. Коммунистлик меҳнат корхонаси, цехи, бригадаси ва зарбдор унвонини олиш учун Ўзбекистон пойтахти корхоналарининг 70 мингта яқин ишчилари ва мутахассислари зўр ғайрат билан курашаётганлар. 900 бригада, 37 цех коллективни ва ишлаб чиқариш илғорларидан 3100 киши бу шарафли унвонга сазовор бўлди.

Социалистик мусобақа кенг меҳнаткашлар оmmasини ишлаб чиқаришни бошқаришга жалб этишининг янги-янги формаларини вужудга келтирмоқда. Шаҳар саноат корхоналарида жамоатчилик асосида ташкил этилган бир қанча конструкторлик бюралари, эконоимк анализ

группалари, техника информация бюралари, новаторлар кенгашлари, жамоат лабораториялари ишлаб турибди.

Шу билан бирга, деб таъкидлайди докладчи, шаҳар партия, совет ва хўжалик органларининг ишида ҳам бирмунча камчиликлар бор.

Айрим хўжалик раҳбарлари, партия ва қасаба союз комитетлари корхона ишлаб чиқариш кўрсаткичларини ўстиришга хизмат қиладиган резервларни қидириб топши ва улардан тўла фойдаланиш ўрнига турли-туман «объектив» сабаблар ахтариш йўлига ўтиб олмоқдалар, жонли ташкилотчилик ишлари билан шугулланмаётдилар.

Ишлабчиқаришга раҳбарлик қилинқариз бўлганлиги ва айрим раҳбарларнинг интизомсизлиги натижасида шаҳардаги 34 корхонада етти ойлик план бажарилмай қолди, бу корхоналар давлатга белгилангандан 3,8 миллион сўмлик кам маҳсулот бердилар. «Таштрансмаш», «Ўзбекхлопкомаш», «Подъёмник», 1 ва 2-авторемонт заводлари, трактор-йиғув, шина идишлар, «Таштекстильмаш» заводлари ана шундай қилоқ корхоналар сафига тушиб қолди.

Шаҳардаги 60 корхона меҳнат унумдорлигини ошириш топширигини, 40 корхона маҳсулот таннарини камайтириш планини бажармади. Кўпгина корхоналар маҳсулот турлари бўйича берилган топшириқни бажармаётди. Москваликларнинг юқори сифатли маҳсулот учун, фабрика-завод маркази учун бошланган ажойиб ташаббуси шаҳарда ҳали айтарлиқ даражада кенг ёйилгани йўқ. «Ташгазоаппарат», «Ўзбексельмаш», «Таштрансмаш» заводлари, 1-тикув фабрикаси, 4-мехель фабрикаси, гўшт комбинати ва бошқа базис корхоналар ишлаб чиқараётган айрим маҳсулотлар сифатида ҳақди эътирозлар билдиришмоқда.

Айрим раҳбарлар ўз ишинида камчиликларини яширишдан тоймаётдилар, давлат плани ҳамда социалистик мажбурият қўнғилдагидек бажарилмаганда, ҳисоб-китобни чалқаштириб, кўрсаткичларини ошириб ёмоқдалар, кўзбўямачилик қилмоқдалар. Ана шундай нотўғри йўлга тушиб олгани учун «Ўзбексельмаш» заводининг собиқ директори Стихейло ва бosh инженери Лабор ишдан олдинди, «Ташсельмаш» заводининг директори Белов, унинг ўринбосари Вааде ва бошқа айрим ходимлар қаттиқ жазоланди.

КПСС Марказий Комитети ва шаҳсан Н. С. Хрушчев бундан бўён пахтачилик комплекс механизациялаш асосида ривожлантирилади, деб бир неча марта таъкидладилар. Тошкент корхоналари, конструкторлик бюралари ва илмий муассасалари бу вазифани бажариш юзасидан бир мунча ишлар қилдилар ва қилаётдилар. Бироқ, 1961 йили «Ташсельмаш», «Ўзбексельмаш», трактор-йиғув заводлари ва бошқа айрим корхоналар пахта териш машинаси, ўзи юрар шасси, селла ва бошқа қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқариш бўйича топшириқни бажараолмаётдилар.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Н. С. ХРУШЧЕВ КВАМЕ НКУМА БИЛАН УЧРАШДИ

ЯЛТА, 27 август. (ТАСС). Бугун КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Кримада дам олаётган Квеме Нкрумани қўбўш қилди ва у билан дўстона, самимий суҳбатлашди.

Н. С. Хрушчев ва Квеме Нкрума «Ливадия» санаторийсида бўлдилар ва бу ердаги пляжда дам олувчилар билан — Совет Иттифоқининг турли районларидан бу ерга келган ишчилар қолхозчилар, хизматчилар билан учрашдилар. Н. С. Хрушчев Гана Республикаси президенти Квеме Нкрумани ва унинг рафиқасини уларга таништирди. Дам олувчилар Н. С. Хрушчевни ва Квеме Нкрумани қизгин табриқладилар, уларга яхши дам олишларини тиладилар. Улар Гана Республикаси халқига самимий салом топширишни сўрадилар, унга муваффақиётлар ва равақ тиладилар.

ВАТАНГА ҚАЙТАЁТИВ

Ўтган йилда кўчи Тошкент аэровокзал биноси пештоғида Венгрия Халқ Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари кўтарилди. Туш пайтда махсус самолёт ерга қўнди. Венгрия Революцион ишчи деҳқонлар ҳукуматининг раиси Ференц Мюниш Оснэ маълуматларига қилган сафаридан ватанга қайтаётиб, шу самолётда Деҳлидан Тошкентга келди.

Ференц Мюниш ва унинг рафиқаси билан биргаликда қишлоқ хўжалик министрининг биринчи ўринбосари Иштван Тэмпа, ташқи ишлар министрининг ўринбосари Карой Сарка ва Венгриянинг бошқа расмий кишилари ҳам келдилар.

Ференц Мюниш ва унинг ҳамроҳларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Г. А. Габриельян, З. Р. Раҳимбобоева, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзоси Қ. Ф. Наймушин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азиев, Республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. В. Бабков, Туркiston ҳарбий округи қўшнлар қўмондонининг биринчи ўринбосари Н. Г. Лященко, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Р. С. Сахобов, Республика министрлари, жамоатчилик вакиллари кутиб олдилар.

Ференц Мюниш ва венгриялик бошқа меҳмонлар бир оз вақт дам олганларидан кейин Тошкентдан Москвага жўнаб кетдилар. (ЎзТАГ).

«СССРДА ХОТИН-КИЗЛАР ВА БОЛАЛАР»

Статистика адабиёти нашриёти (Госстатиздат) «СССРда хотин-қизлар ва болалар» деган статистика тўпламини босиб чиқарди. Тўпламини СССР Марказий Статистика Бошқармаси тайёрлади.

Тўпланда хотин-қизларнинг жамоат ишлаб чиқаришида ва давлатли бошқаришда иштироки ҳақида, билим даражаси тўғрисида, халқ хўжалигининг турли тармоқларида ишлаётган хотин-қиз раҳбарлар ва мутахассисларнинг соҳни тўғрисида, Опалик ва болаларини муҳофаза қилиш ҳақида, Совет Иттифоқида ёш аллодин тарбиялаш ва ўқитиш ҳақида маълумотлар бор. Бир қанча кўрсаткичлар революциядан олдинги Россия билан ва капиталистик мамлакатлар билан таққослаб кўрсатилади.

Бугун республика механизаторларининг учинчи съезди очилади

МЕХАНИК-ҲАЙДОВЧИ КАДРЛАР САФИНИ КЕНГАЙТИРАЙЛИК!

СЕРҒАЙРАТ ҚИЗ

«Оққўрғон» совхоз 7-бўлимининг ремонт устaxonаси. Бу ерда ҳаёт қайнаётди. Моторларнинг гуруллаган овози, болаларнинг урилишидан чиққан садо устaxonа ичини қоплаб олган. Комбинзон киийб олган бир қиз «ХВС-1,2» агрегатининг у ёғдан-бу ёғга ўтиб, қисмларини кўздан кечиради. Шу пайт унинг ёнига механик Амирхон Шералиев келди.

— Ҳа, баракалла, синглим. Сен бўлимининг биринчи бўлиб ўз агрегатининг шайлаб қўйдинг. Энди терим пайтигача дам олесанг ҳам бўлавераси.

— Йис, Амирхон ака нима дейсанг ўн? Ўзимнинг ишимни битказиб кетаверайми, йўқ, ҳамкасбларимга ҳам қарашвораман...

1960 йилнинг январь ойи эди. Собила комсомол комитетидан гўш хурсанд ҳолда ётоқхонага кириб келди. Уни механик-ҳайдовчилик курсига ўқишга зоборишган эди. Бу хабарни Собиланинг дўғоналари аштитиб, баъзилар хурсанд бўлди. Баъзилари эса, «Э, шу қиздан қанча механик-ҳайдовчи чиқариб бўлавераси» деб бепарвогина қарашди.

Терим бошлангани арафасида Собила қўлида механизация мактабининг биттириб чиқди. Уларнинг ҳаммаси Турсуной Охунваннинг чакирини дилларига жо қилиб олган хотин-қизлардир.

Сирдарёлик турсунойчилар КПСС XXII съезди шарафга зиммаларига катта мажбуриятлар олишди. Масалан, Тарас Шевченко номли қолхоз аъзоси Нурия Алиева ўз агрегати билан мавсум охиригача 260 тонна «оқ олтин» териб бериш учун сўз берди. Унинг синглиси Гулвер Алиева эса 240 тонна тераман, деб мажбурият олди. Ленин номли қолхознинг турсунойчиларидан Хулкар Иброҳимова ва Фотима Мусина ўр-

— Собила, мана бу машинани қабул қилиб ол, мавсумда ана шу машина билан пахта терасан. Лекин ҳушёр бўл, юзинини ерга қаратма, — деди.

— Хавотир бўлманг, ҳаммаси жойида бўлади. Менга ишондверинг. Кўп ўтмай йигим-терим кампаняси ҳам бошланиб кетди. Собила дўғоналарига, бўлим механиги Амирхон акага кўшдан-кўш ваъдалар бергани учунми ёки янги қасбини чиндан ҳам севиб қолгани учунми, мавсумнинг биринчи кунлариданоқ жонбозлик кўрсатиб ишлади. Шундай бўлса ҳам кунинга терган пахтаси 2—2,5 тоннадан ошмасди. Лекин Собила руҳан тушмади. Машина қисмларини қўт билан ўрганди. Қисқа вақт ичида у кунинга ўз машинаси бункеридан 5—5,5 тоннадан «оқ олтин» тўқадиган бўлиб қолди. Мавсум охирига келиб унинг терган пахтаси 120 тоннага етди...

Собила мана шуларни ўйлар экан, беихтиёр жилмайиб қўйди.

Собила Ҳисомова ҳозир район Советининг депутаты, КПСС аъзолигига кандидат. У, ўз билиминини ошириш мақсадида Тошкент қишлоқ хўжалик техникумида сирдан ўқи-япти. Шу кунларда у терим мавсумида шайлаб қўйган агрегати билан олтин кузги кутиб олаяпти. Собила Ҳисомова бу йил 250 тонна пахта териб бериш юзасидан зиммасига юксак мажбурият олган.

А. ҲОЗИХОНОВ.

СИРДАРЁЛИК ТУРСУНОЙЧИЛАР ТАШАББУСИ

Тоқлар эса 250 тоннадан теришга аҳд қилишди.

Уларнинг бу сўзлари фақатгина сўзгагина қолаётгани йўқ. Турсунойчилар ўз агрегатларини ремонтдан чиқариб, мавсумга тахт қилиб қўйганлар. Опа-сингил Нурия ва Гулвер ўз машиналарини ремонт қилиш билан қаноатланиб қолмасдан, ҳамкасблари К. Худойкулов, С. Каримов ва бошқаларга ҳам ремонт ишларида кўмаклашяптилар. Шарофат Жамоллова, Хулкар Иброҳимова, Мухаббат Инамова ўртоқлар ҳам ишда намуна кўрсатишяпти.

Механик-ҳайдовчи ўртоқлар! Сирдарёлик турсунойчилар ташаббуси-га қўшилигини!

Бугун Тошкентда очилдиган Ўзбекистон механизаторларининг III съездида республикамизнинг областларидан делегатлар келишди. Суратда: Андижон область Ленин районидан Карл Маркс номли қолхознинг республикада хизмат кўрсатган механизатори Мамнон Жалолов делегатлар билан суҳбатлашмоқда.

В. Лейзерович ва В. Кожевников фотолари (ЎзТАГ фотохроникаси).

Янги марралар сари

Етиштирилган ҳосилни машиналар билан териб олиш йил сайин оммавий тус олиб бормоқда. Мана, масалан, биргина мен ишлаётган бригадани олиб кўрайлик. Ўтган йили шеригим Ҳусейн Мамеров билан «ХВС-1,2» машинасида икки сменада ишлаб, 180 тонна пахта териб олди. Бу — бригаданинг пахтасининг ярмидан кўпроғидир.

Яқинда пахтакор республикалар ёш механик-ҳайдовчиларнинг слетига қатнашдим. Слетда жуда яхши гашлар бўлди. Бу йили барча механик-ҳайдовчилар каби мени ҳам янги-янги марралар сари чорлади.

Мен меҳнат қилаётган Рўзқул Маллонов бошлиқ бригадани бу йил 70 гектар ерининг ҳаммасига 60х45 сантиметр схемасида квадрат-уялаб чигит экилди. Бригадамиз аъзолари КПСС XXII съездида муносиб меҳнат совғалари тайёрлаш учун орта баҳорданок самарали меҳнат қилдилар. Мана, ҳозир бригадамиздаги ҳар бир туш гўза мўла ҳосил тўплади. Далаларимизда етининг ҳосид мажбуриятдаги 39 центнерни тўла қоплай олади. Шу кунларда йигим-терим мавсумига пушта тайёрлана-ётибди. Хирмонлар, йўл-кўприклар, тош-тарозулар мавсумга шайлаб қўйилди.

Биз бу йил 70 процент майдонимизнинг пахтасини машиналар ёрдами билан териб олишга сўз берган эдик. Ана шу майдонларнинг гўзалари ёз бўйи машина теримига мослаб парвариш қилинди. Мен ўз агрегатимни сифатли ремонтдан чиқариб қўйдим.

Бу йил мавсумда ўз машинам бункеридан халқ хирмонига 200 тонна «оқ олтин» тўқаман. Бу менинг жонажон партиямизнинг XXII съездида қиладиган тортигим бўлади.

Я. ХОЛМАТОВ,

Янгиер районидан «Коммунизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАХАР КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

XV шаҳар партия конференцияси томонидан сайланган Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Пленум шаҳар партия комитетининг биринчи секретари қилиб ўртоқ Қ. М. Муртазоевни, иккинчи секретари қилиб ўртоқ П. В. Наймаковни, шаҳар партия комитетининг секретари қилиб ўртоқ И. Р. Арнаутовни сайлади.

Шаҳар партия комитети бюроси аъзолари қилиб: Қ. М. Муртазоев, П. В. Наймаков, И. Р. Арнаутов, Р. Н. Нишонов, М. Р. Расулов, Н. Е. Барков, А. И. Бродова, Н. Г. Лященко, П. М. Сазонов ўртоқлар сайланди.

Е. А. Гацевич ва Ш. О. Хўжаев ўртоқлар шаҳар партия комите-

ти бюроси аъзолигига кандидат қилиб сайланди.

Пленумда қўйидаги ўртоқлар шаҳар партия комитетининг бўлимлари мудири қилиб тасдиқланди: Е. А. Гацевич — ташкилий бўлим мудири, А. М. Мухамедов — пропаганда ва агитация бўлимининг мудири, Т. И. Малахова — саноат ва транспорт бўлимининг мудири, Ҳ. Асонов — қурилиш бўлимининг мудири, М. К. Файзуллин — фан, олий ўқув юртлири ва мактаблар бўлимининг мудири, М. Аҳмедов — маъмурий ва савдо-моллия органлари бўлимининг мудири.

Ревизия комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Ўртоқ В. С. Летунов ревизия комиссиясининг раиси қилиб сайланди.

Ўтган палба кўни Бўка районининг кўчалари пахта ортан қизил қарвонлар билан гавжум бўлди. Сентябрь ойида давлатга йиллик планининг 41 проценти миқдоридан пахта топширишга аҳд қилган бўкаликлар йигим-теримни қизитиб юбордилар. Дастлабки кўни давлат оғиборларига юз тоннадан ортиқ пахта топширилди. Суратда: пахта қизил қарвон.

топширишга аҳд қилган бўкаликлар йигим-теримни қизитиб юбордилар. Дастлабки кўни давлат оғиборларига юз тоннадан ортиқ пахта топширилди. Суратда: пахта қизил қарвон.

А. Аббас фотоси.

БУТУН КУЧ—УЛУГВОР ВАЗИФАЛАРНИ БАЖАРИШГА

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Ишлаб чиқаришни планлаштириш ва моддий техника таъминотини ташкил этиш соҳасидаги камчилик ва хатолар ишимизга жуда катта ҳушёрлик билан қаролади. Республика Халқ ҳўжалиги кенгаши ва Давлат план комиссияси бу йил аниқ шундай номувофиқликларга кўп йўл кўйди.

Партиянинг капитал қурилишни жадаллаштириш ҳақидаги кўрсатмасини бажара бориб, шаҳар партия комитети қурилиш-монтаж ташкилотлари қувватини оширишга, қурилиш индустриясини ривожлантиришга ва қурувчи кадрлар тарбиялаб етиштиришга эътиборни қўйди. Қурилиш масалалари бир неча марта партия-ҳўжалик актив йиғилишида, шаҳар ва районлар партия комитетлари пленумларида муҳокама қилинди. Натижада анча-мунча сиғилиш бўлганлиги сезилиб турибди.

1960 йили 1959 йилдаги нисбатан 23,7 процент кўп, бу йилнинг 6 ойи ичида эса ўтган йилнинг шу мuddатидадан 38,2 процент кўп капитал маблағ ўзлаштирилди, қурилиш монтаж ишлари эса 39,3 процент кўп бажарилди.

Давлат капитал маблағлари ҳисобига сўнгги бир ярим йил ичида 232,6 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди. 1961 йилнинг биринчи ярмида уй-жойларини фойдаланишга топшириш плани ҳам ошириб бажарилди.

153-трест, уй қурилиш комбинати, «Средатранстрой»нинг 209-ва 206-қурилиш бошқармалари, «Узтрансстрой»нинг 981-УПСи ва бошқа қурилиш ташкилотлари етти ойлик плани муваффақиятли бажарилди.

Шаҳарда капитал қурилиш сезиларли даражада ахшилланди. Бироқ шунга қарамай у ҳозирги нисбатда талабларга жавоб берадими. Шаҳар партия комитети ва райкомлар, шаҳар ижроия комитети ва райкомлар, қурилиш ташкилотларининг, айрим министрлик ва ведомстволарнинг раҳбарлари ўз олдларига қўйилган вазифаларни тўла бажариш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. 56 қурилиш-монтаж ташкилотидан 20 таси плани бажармади. Кўпгина санаят объектларини қуриш, айниқса радиолардаги ва электротехника заводларидаги; қорғоз, тўқимачилик ва ёғ-моя наплатлари зарур объектлар қурилиш плани бажарилмаётди. Уй-жой қурилишига ажратилган маблағининг 96,7 проценти ўзлаштирилди ҳолос. Кўпгина маданий-маиший объектлар қуриш топшириқлари ҳам қўйилган бажарилмаётди.

159-қурилиш трести мутлақо ёмон ишлаётди, бу ерда уй-жойларини фойдаланишга топшириш етти ойлик плани бажарилмади ва 279 минг сўм кам жамғарма берилди.

Уй қурилиш комбинатининг ишга туширилиши муносабати билан уй-жой қуриш суръати бир мунча тезлашди, бироқ бу иш ҳамда талабга жавоб берадими даражада эмас. Биз, деди докладчи, йилга атиги 200 минг квадрат метр уй қуриштириш. Вазифа — бу кўрсаткич яқин икки йил ичида 300—350 минг квадрат метрга етказилиш дорабоздир.

Капитал қурилиш соҳасида шаҳар партия ташкилоти олдига турган вазифаларнинг бажарилишини таъминламоқ учун қурувчилар орасида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни кескин суратда ахшилатиш, илгор таъриқларини қатъият билан жорий этиш, ҳар бир қурувчининг топширилган иш учун маъсулятини ошириш зарур.

Шаҳарни табиий газ билан таъминлаш юзасидан талай иш қилинаётди. Ҳозирнинг ўзида 24982 квартирга газ киритилди. Шаҳар транспортини иш ҳам бир мунча ахшилатди. Трамвай, троллейбус ва автобус линияларининг умумий узунлиги 122 километр бўлибди.

Бироқ меҳнатчиларга маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги камчиликлар жуда сезилиб келибди.

Чакана товар оборотининг ўсганлиги аҳоли турмуш даражаси ошганлигини кўрсатувчи асосий омиллардир. Бу йил етти ойда шаҳар меҳнатчилари 1959 йилнинг шу мuddатидагига нисбатан 23,2 миллион сўмлик кўп истеъмол товарлари сотиб олдилар. Умумий оқоватлилик корхоналари савдо хизмати 12 процент кўпайтирилди. Ўтган йили 1959 йилдагига нисбатан аҳолига 3691 тонна кўп картошка, 12595 тонна кўп сабзавот ва полиз акиллари маҳсулотлари сотилди.

Лекин меҳнатчилар шаҳар савдо ташкилотларига бир қанча жиддий эътирозлар билдиришмоқдалар. Уларнинг эътирозлари мутлақо ўринли. Яқин уй-жой массивларида савдо тоқчаларимиз ҳали жуда кам, энг зарур истеъмол буюмлари таъминотида савдо ташкилотларининг айби билан узунлилар бўлиб туради.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

2-БЕТ, 29-АВГУСТ, 1961 ЙИЛ.

харидорлар ҳақида ҳиёбат қилувчи савдо ҳодимлари ҳамон учраб туради. Шаҳар бозорларида олиб-сотарлар ва савдогарлар батамом тутатилган эмас.

Суд, прокуратура ва милиция органлари иши бир мунча ахшилланди бўлса ҳам, бу соҳадаги кўпгина жиддий камчиликларга ҳали ҳотима берилгани йўқ. Очигини айтиш керакки, агар бундан жойларда бозорлар, савдогарлар, порахўрлар ва халқ мулкисини ўғирловчилар ўзларини эркин сезаётган бўлсалар бунинг энг асосий сабаби шундаки, милиция, суд ва прокуратура органлари давлатнинг базис функцияларини жамоат ташкилотларига ўтказиш ҳақидаги кўрсатмани нотўғри тушунаётди.

Соғлиқни сақлаш ишларининг равиш қўнғанида партия ва ҳукуматимизнинг Совет кишилари турмуш фаровонлигини ошириш тўғрисида тинимли қилгантам ҳамхўрликларининг эркин ифодасидир. Соғлиқни сақлаш учун бу йил бюджетдан ажратилган маблағ ўтган йилдагидан 6,6 миллион сўм кўндр. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ташаббус билан айрим маъмурий биноларини давлат маъсасаларига олиб бериш юзасидан анча иш қилинди, натижада ўтган бир ярим йил давомида шаҳар касалхоналаридаги ўринлар сон 2725 та кўнйди, янгитан 5 амбулатория ва поликлиника, 24 шифолаш пункти очилди.

Шаҳарда ҳозир 305 та болалар босчаси ва ясли бўлиб, буларда 35 минг бола тарбияланаётди. Бу — мутлақо етарли эмас. Бу йил шаҳар партия, совет ташкилотлари, корхона ва маъсасаларнинг раҳбарлари билан биргаликда бир қанча биноларини бўшатиб, болалар маъсасаларини кенгайтириш — яна 2700 бола босча ва яслиларга жойланди.

Партия ва ҳукуматнинг мактаблар ишларини қайта қуриш, ўқиш-ўқитиш ишларини ҳаёт билан мувофиқлаштириш ҳақидаги қарорини бажариш юзасидан шаҳарда анчагина иш қилинди. 90 та ўрта мактаб 11 йиллик умумий политехника таълим мактабига айлантирилди. 10 та мактаб-интернат ташкил этилди. Мактабларини бир смелани машғулотга кўчириш юзасидан ҳам анча иш қилинди.

Бироқ халқ маорифи органлари ва кўпгина мактабларнинг директорлари болаларга билим бериш ва таълим-тарбия савиясини ошириш тўғрисида етарлича ҳамхўрлик қилмаётди. Шу сабабдан ўтган йилда 13 мингта яқин ўқувчи синфда қолди ва қайта имтиҳон топширди.

Тошкентда 15 олий ўқув юрти ва 24 техникум бўлиб, буларда 115 мутахассислик бўйича 85 минг 600 студент ўқийди. 1960 йили шаҳардаги олий ва ўрта ўқув юртлари 14 минг 700 мутахассис етиштириб чиқардилар. Аммо олий ўқув юртлари ва техникумлар ишларини яқин йилда асосида қайта қуриш билан боғлиқ бўлган кўп масалалар ҳал этилмади қолди. Ректорлар ва партия ташкилотларининг ахши контрольлик қилмаганликлари сабабли айрим ўқувчилар машғулотларини паст савида, ҳаётдан ҳамда фан ва техниканинг энг яқин ютуқларидан узилган ҳолда олиб бормоқдалар.

Илмий кадрлар тайёрлаш планлари ҳам бажарилмаётди. Масалан, Тошкент Медицина институтига ўтган йили планга киритилган 6 докторлик диссертациясидан атиги биттаси, 56 кандидатлик диссертациясидан 21 таси ёқилди. Ўқиб чиққан 30 аспирантдан фақат 5 киши диссертация ёқилди.

Партия совет олимлари олдига фан ва техниканинг ҳамма энг муҳим соҳаларида дунёда биринчилиكنи жуда яқин вақт ичида эгаллашдан иборат маъсуляти ва шарафли вазифа қўйди. Тошкент илмий маъсасалари ва партия ташкилотлари мана шу кўрсатмага амал қилиб, асосий эътиборини олиб бораётган илмий-тектириш ишлари ва тадқиқотларнинг назарий жиҳатдан юксак савида, амалий жиҳатдан эса катта аҳамиятга эга бўлишини таъминлашга, яқин илмий йўналишларни ривожлантиришга, халқ ҳўжалиги ва маданий қурилиш талаб етатган проблемаларни комплекс тадқиқ этишга қаратди.

Илмий ташкилотларимиз ишида жиддий камчиликлар ҳам йўқ эмас. Энг асосий камчилик шундан иборатки, институтлар, конструкторлик бюрolari ва санаят корхоналарида олиб бораётган илмий-тадқиқот ишлари бир-бирига яқин мувофиқлаштирилмаётди ва узвий боғланилмаётди. Бунинг натижасида ишда параллелизм, бир хил темада бир-биридан бехабар бир неча жойда тадқиқот ишлари олиб бориш, темаларни жуда кўпайтириб юбориш сингари камчиликлар содир бўлади. Илмий ташкилотлар ва аспирантураларда кўпгина илмий иш олиб боришга малакаси ва қобилияти етарли бўлмаган кишилар қабул этилаётди. Ўтган йили Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтлари аспирантураларини битириб чиққан 130 кишидан атиги 4 киши диссертация ёқилди.

КПССнинг яқин Программаси проектида «Коммунизм галабаси учун курашда идеология иши тобора кучли факторга айланишга» дейилган. Шаҳар партия ташкилотлари идеология ишлари савиясини ошириш, уни конкрет ҳаёт билан чамбарчас боғлаш соҳасида талай иш қилдилар. Сўнгги икки йилда партия маорифи шохобчаларида тингловчилар сон 100 кишидан анча кўпайди ва 82 минг 976 кишига етди. Кадрларга иқтисодий билим беришга эътибор кўчатирилди. Ўтган ўқув йилида 35 мингдан ортиқ ишчи, мутахассис ва хизматчи иқтисодий назарияни ўрганди.

Сўнгги йилларда марксизм-ленинизм пропаганди қилиш, сезиларли даражада ахшилланди. Ўтган ўқув йилида 14 минг 400 га яқин киши марксизм-ленинча назарияни мустақил равишда ўрганди.

Лекин партия пропагандаси ва сиёсий таълимнинг кўлами ва савияси партиянинг талабига тўла жавоб берадими даражада эмас. Масалан, 1-тикувчилик фабрикасида 2 мингдан ортиқ киши ишлади, сиёсий тўғрарак ва мактабларда эса атиги 400 киши ва хизматчи ўқийди.

КПСС Программаси проектида меҳнатчиларини тарбиялаш соҳасидаги конкрет вазифалар кўрсатилган, коммунизм қурувчиларининг ахлоқ кодекси аърифланган. Шаҳар партия ташкилотларининг вазифаси — омма ўртасида олиб бораётган идеология ишлари ва партия пропагандасини ҳамма чоралар билан ахшиллашдан, бу ишларни меҳнатчиларни юксак коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашга бўйсундиришдан иборатдир.

Шаҳар партия комитети ва шаҳардаги райкомлар КПСС XX ва XXI съездларининг қарорларига, КПСС Марказий Комитети ҳамда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг қарорлари ва кўрсатмаларига амал қилиб, ўз куч-гайратларини олдимида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга, халқ ҳўжалиги ва маданий қурилишининг ҳамма соҳаларида кадрларга ишчи самарали ташкил этишни ўргатишга қаратилди.

Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш иши анча ахшилланди, уларга талабчанлик кучайди.

Шу билан бирга кадрлар билан ишлаш соҳасида қатор камчиликларга ҳам йўл қўйилди. Кўпгина партия комитетлари ва партия ташкилотларининг бюрolari ишлаб чиқариш масалалари билан юзак шугулланмоқдалар, ўз коллективлари ўртасида етарлича даражада ташкилотчилик қилмаётди, айрим ҳодимларнинг иттифозчилик қилишига бефарқ қарамоқдалар, уларни ўз вақтида тузатиб қўймаётди. Айрим партия комитетлари иттифозчилик бўлишини ва кўзбўйлачилик фактлари билан мурасозлик қилмоқдалар.

КПССнинг яқин Устави проектида бошланғич партия ташкилотларининг роли ва аҳамияти яна бир марта алоҳида таъкилланган. Бу, бизларни бошланғич партия ташкилотларини янада мустақамлашга, уларнинг жанговарлик қобилиятини ошириш учун янада кўпроқ қатъият билан ишлашга даъват этади.

Бу йил маҳаллий Советларга сайловларда коммунал ҳўжалигини ривожлантириш, ободлантириш ва аҳолининг маданий-маиший эҳтиёжларини қондириш соҳасида кўпгина камчилик ва хатоларга йўл қўйилганликлари учун шаҳар ижроия комитети ва райкомларларини сайловчилар мутлақо тўғри танқид қилдилар. Афсуски шаҳар ижроия комитети ва райкомларларнинг раҳбарлари бу танқидлардан тегиниш ҳулоса чиқариб олганликлари сезилмаётди, улар ўз ишларини жуда сустилик билан қайта қурмоқдалар. Советлар ишлари шитириқ этишга депутатларини ва сайловчиларни кенг жалб этиш тўғрисида етарлича ҳамхўрлик қилмаётди.

Ишчи ва хизматчиларини ишлаб чиқаришни тақомиллаштириш учун курашга сафарбар этишда, оммавий коммунистик руҳда тарбиялашда касба соҳаларининг роли қатъидир. Бироқ кўпгина касба соҳа ташкилотларининг иши ҳозирги кун талаблари ва партия томонидан олдимида қўйилган вазифаларга тўла жавоб берадими. Шаҳар партия ташкилотлари касба соҳалари ишларини тақомиллаштириш ва ахшиллашда уларга ҳар томонлама ёрдам кўрсатишлари керак.

Ўз сафига 89 минг 460 йигит-қизини беришларини Тошкент комсомол ташкилоти шаҳар ҳўжалиги ва маданий қурилишга муносиб ҳисса қўшмоқда, кўпгина қимматли ташаббусларини бонлайди. Бироқ комсомол ташкилоти ишида ҳам анча-мунча камчиликлар бор. Булардан энг асосийси ёшлар ўртасида тарбиявий ишнинг сусти олиб бораётганлигидир.

Ўзбекистон меҳнатчилари шу кунларда ўз куч-гайратларини республикамнинг энг асосий мажбуриятини — давлатга 3 миллион 200 минг тонна «қоғоз» сотиш мажбуриятини муваффақиятли бажаришга қаратган. Тошкент облас-ти давлатга камида 500 минг тон-

на пахта етказиб бериш мажбуриятини олган. Бу олижаноб вазифани муваффақиятли бажаришда шаҳримиз партия ташкилоти ва барча меҳнатчилари ҳам катта роль ўйнашлари керак.

Тошкент шаҳар партия комитети партиянинг ҳамма ва ҳар қандай вазифаларини ҳамма шараф билан бажариб келди ва коммунизм учун курашувчиларнинг олдимида сафарларида бормоқда, — деди партияда ўртоқ Қ. М. Муртазоев. — Шубҳа йўқи, шаҳар коммунистлари ва барча меҳнатчилари бундан бўён ҳам коммунизм қуриш ишига ўз куч ва гайратларини сира аямали сарфлайдилар.

Резиния комиссиянинг иши ҳақида ана шу комиссиянинг раиси М. И. Астахов доклад қилди.

Музокараларда сўзга чиққан конференция делегатлари партия коммунистик қурилишининг авж олдирилган маъсулятида даврида амал қилганган КПСС яқин Программаси ва Уставининг проектиларини яқинлиқ билан маъқуллайдилар. Делегатлар барча партия ташкилотлари, ҳар бир коммунист, ҳар бир меҳнаткам олдимида турган буюк вазифалар ҳақида юксак маъсулятини сезган ҳолда гапирдилар. Асосий эътибор ҳал қилинмаган вазифаларга, омма ўртасида олиб бораётган ташкилотчилик ва сиёсий ишларни ахшиллаш масалаларига қаратилди.

Ленин район партия комитетининг секретари ўртоқ В. В. Окунский КПСС Программаси ва Уставининг проектиларини район коммунистлари ва барча меҳнатчилари томонидан юксак кўтаринки руҳ билан қарши олинганлиги ҳақида гапирди. Бу муҳим тарихий ҳужжатлар бошланғич партия ташкилотлари, ишчи ва хизматчиларнинг йиғилишларида, маҳаллаларда қизғин муҳокама қилинмоқда. Район санаят етти ойлик плани мuddатида илгари бажарди, меҳнат сулодонлиги бир мунча ошди, маҳсулотнинг таннархи анча камайди. Иккинчи кварталда социалистик мусобақада эришилган муваффақиятлар учун Ленин районига шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди.

Бироқ районда қолоқ корхоналар ҳам йўқ эмас. 2-автомобил, «Подземник», темир-бетон буюмлари заводлари, темир йўл яқини пайванловчи 14-поезд ва бошқа айрим корхоналар шулар жумласидандир. Ана шу корхоналарнинг раҳбарлари, партия ташкилотлари ишлаб чиқаришни етарли даражада оперативлиқ билан ташкил амаётди, механизациялаштириш сусти олиб бормоқдалар.

Ўз трактор йигув заводининг мастери ўртоқ Н. В. Антоновга таъкидлади. Коммунистик жаннат қурилишининг асосий истибболларини белгилаб берган КПСС Программани проектини, — дейди нотик, — ҳажланмасдан ўқиб бўлмади. — Техника прогрессини янада ривожлантириш юзасидан партия белгиланган тадбирлар бизни айланиқса қувонтирмоқда. Биз партия белгиланган барча тадбирлар амалга оширишига ишонамиз.

Ўз трактор йигув заводининг мастери ўртоқ Н. В. Антоновга таъкидлади. Коммунистик жаннат қурилишининг асосий истибболларини белгилаб берган КПСС Программани проектини, — дейди нотик, — ҳажланмасдан ўқиб бўлмади. — Техника прогрессини янада ривожлантириш юзасидан партия белгиланган тадбирлар бизни айланиқса қувонтирмоқда. Биз партия белгиланган барча тадбирлар амалга оширишига ишонамиз.

Ўз трактор йигув заводининг мастери ўртоқ Н. В. Антоновга таъкидлади. Коммунистик жаннат қурилишининг асосий истибболларини белгилаб берган КПСС Программани проектини, — дейди нотик, — ҳажланмасдан ўқиб бўлмади. — Техника прогрессини янада ривожлантириш юзасидан партия белгиланган тадбирлар бизни айланиқса қувонтирмоқда. Биз партия белгиланган барча тадбирлар амалга оширишига ишонамиз.

Ўз трактор йигув заводининг мастери ўртоқ Н. В. Антоновга таъкидлади. Коммунистик жаннат қурилишининг асосий истибболларини белгилаб берган КПСС Программани проектини, — дейди нотик, — ҳажланмасдан ўқиб бўлмади. — Техника прогрессини янада ривожлантириш юзасидан партия белгиланган тадбирлар бизни айланиқса қувонтирмоқда. Биз партия белгиланган барча тадбирлар амалга оширишига ишонамиз.

Ўз трактор йигув заводининг мастери ўртоқ Н. В. Антоновга таъкидлади. Коммунистик жаннат қурилишининг асосий истибболларини белгилаб берган КПСС Программани проектини, — дейди нотик, — ҳажланмасдан ўқиб бўлмади. — Техника прогрессини янада ривожлантириш юзасидан партия белгиланган тадбирлар бизни айланиқса қувонтирмоқда. Биз партия белгиланган барча тадбирлар амалга оширишига ишонамиз.

Ўз трактор йигув заводининг мастери ўртоқ Н. В. Антоновга таъкидлади. Коммунистик жаннат қурилишининг асосий истибболларини белгилаб берган КПСС Программани проектини, — дейди нотик, — ҳажланмасдан ўқиб бўлмади. — Техника прогрессини янада ривожлантириш юзасидан партия белгиланган тадбирлар бизни айланиқса қувонтирмоқда. Биз партия белгиланган барча тадбирлар амалга оширишига ишонамиз.

Ўз трактор йигув заводининг мастери ўртоқ Н. В. Антоновга таъкидлади. Коммунистик жаннат қурилишининг асосий истибболларини белгилаб берган КПСС Программани проектини, — дейди нотик, — ҳажланмасдан ўқиб бўлмади. — Техника прогрессини янада ривожлантириш юзасидан партия белгиланган тадбирлар бизни айланиқса қувонтирмоқда. Биз партия белгиланган барча тадбирлар амалга оширишига ишонамиз.

— Таассуфки, киши руҳининг инженерлари—ёзувчиларимиз ўрта-кўп совет воқеаларини бузиб қўри-сатидан кишилар ҳам бор, — деди иккинчи авторедактор заводи партия бюросининг секретари М. П. Петрилин. — Масалан, ёзувчи Абдулла Қаҳҳорнинг «Хусбузув» деган мақоласи яқинда «Литературная газета» саҳифасида босилиб чиқди. Ёзувчи бу мақолада турмуш-ишларнинг нотўғри тасвирлайди, пахтакорларнинг олижаноб меҳнатини ерга уради. Бу, ёзувчи турмушдан ажралиб қолганлигининг натижасидир. Абдулла Қаҳҳор ўзини юқори олади, танқидий мулоҳазаларга яхши қўлоқ соймайди. Корхонамида коллективни бундан бир неча ой муқаддам Абдулла Қаҳҳорнинг унинг «Синчалак» китоби юзасидан ўтказилган китобхонлар конференциясига қатнашишга тақлиф этган эди. У ваъда берди-ю, лекин конференцияга келмади. Абдулла Қаҳҳорнинг бундай ҳаёт-ҳаракати ишчиларни ранжитди.

«Хусбузув» мақоласини ўқиб, унинг маъзани қаққанида, — дейди Киров район партия комитетининг секретари О. А. Абрамов, — совет ёзувчиси шундай ҳол, зарари фикрларни айтганига таъжубланасан, киши. У кўзбўйлачилик ва оз нарсани кўп қилиб қўри-сатиш, партияни, давлатни, халқни алдаш йўлига ўтиб олган эди. — колхоз раисини муҳофаза қилди. Ана шу колхоз раисининг фикри билан Абдулла Қаҳҳор номи кўрсатилмаган бошқа ёзувчиларини совет воқелигини бўшда ҳеч қандай асосииз айланди. Бу, ёзувчиларимизга тухмадир. Абдулла Қаҳҳор республикада пахтачиларнинг комплекс механизациялаш соҳасида қилганган жуда катта ишларни кўрмайди. Абдулла Қаҳҳорнинг принципини таъкидлаш шунинг кўрсаткичи, шаҳар партия комитети ижодий ташкилотларининг ишга тегишли эътибор берадими. «Ўзбекистон маданияти» газетаси бу саёз мақолани кўчириб босиб чиқарганлиги бизни ажаблантирди.

Ленин районида шаҳарни ободлантириш, мактаб қурилиш, уй-жойлар репети соҳасида олиб бораётган катта ишлар тўғрисида Ленин район ижроия комитетининг раиси М. П. Писаренко гапирди. Ўтган йилнинг ўзида районда 42 синф хонаси қурилган бўлса, бу йил 48 синф хона қурилди. Бу мактабларда тўла бир смелани машғулотга ўтиш имкониятини беради. Ўзга ортиқ ижроия комитет ўз ишида жамоатчиликка қанчалик таъкид иш қўраётганлиги, район совети фаолиятига меҳнатчилар кенг омасини жалб етатганлиги ҳақида гапирди. Афсуски, — дейди у, — республика ва облас газеталари саҳифаларида Советларнинг илгор таъкидлари ҳақидаги мақолалар кам босилади. Редакцияларга ўз танқидий материалларининг фактларини синчиклаб текшириш истагини билдирамиз.

— Партия коммунистик қурилиш Программасини олдимида суриб, — деди Киров район ижроия комитетининг раиси ўртоқ А. В. Браилов, — бизни. Советларнинг ташаббуси ва фаолиятини ҳар тарафлама ривожлантиришга даъват этмоқда. Доқимат оранларнинг кенг меҳнатчилар омаси билан алоқасини ҳар тарафлама мустақамламоқ зарур. Киров район Советининг ижроия комитети, шунга амал қилиб, дейди ўртоқ Браилов, икки йилдан бўён меҳнатчиларини санаят корхоналарида, маҳаллаларда ва уй боқармаларида қабул қилиб келмоқда. Қабул вақтида меҳнатчилар ўзларининг шахсий ишларининг ҳал қилиб қолмай, иш вақтида ҳўжалик ва маданий қурилишга тааллуқли кўпгина масалаларни ҳам кўтармоқдалар, кўп ҳолларда ана шу масалаларни ҳал қилиш йўллари айтиб бераётди.

Доимий комиссияларнинг фаолияти кучайди. Соғлиқни сақлаш, маориф, ободончилик масалаларини ҳал қилишга жамоатчилик кенг жалб қилинмоқда. Уй комитетлари, хотин-қизлар Советлари, халқ дружиналари ва ўртоқлик сулодонлигини фаолияти ахшилланди. Буларнинг ҳаммаси совет демократияси янада мустақамланганлигидан далолат беради.

Ўз кеска коммунист, 1919 йилда КПСС аъзоси ўртоқ Р. Я. Инонниновга берилди. У, ўзларининг бутун кучларини яқин, коммунистик жаннат қурилишга бағишлаган кеска алоқ қилмаларининг қувончи ҳақида ҳажланганлиги гапирди. Ўртоқ Иноннинов КПСС Программаси ва Уставининг проектиларига белгиланган коммунистик ахлоқ кодексига тўхталди, омма билан кам алоқа қилмаётган, коллективдан ажралиб қолган партия ҳодимларини ва юлғичлик, шахсий бойлик орттириш билан шугулланмаган айрим коммунистларни танқид қилди.

Шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари С. Раҳматуллоев ва Фрунзе район партия комитетининг секретари А. А. Осипова, ўртоқлар ўз сулодларининг кўп қисминини хотин-қизлар ўртасида ишлаш ва

ишларни тарбиялаш масалаларига бағишладилар. Ҳозирги вақтда Совет хотин-қизлари давлат, ҳўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида актив иштирок қилмоқдалар. Фақат шаҳар халқ ҳўжалигининг ўзидаги 150 мингдан ортиқ хотин-қиз ишламоқда. Бу, барча ишчи ва хизматчиларнинг қарийб ярмини ташкил этади. Хотин-қизларнинг анча қисми маориф ва соғлиқни сақлаш органларида ишламоқда. Тобора кўпроқ хотин-қизлар актив ижтимоий-сиёсий ҳаётга жалб қилинмоқда.

Бироқ хотин-қизларини ижтимоий ҳаётга жалб қилиш соҳасида ҳануз жиддий камчиликлар бор. Ўртоқ Осипованинг айтишича биргина Фрунзе районининг ўзида минглаб оналар ўз болаларини боғча ва яслиларга жойлаштириш имкониятига эга бўлмаганликлари учун уйда ўтиришга мажбур бўлмоқдалар. Болалар маъсасалари қурилиш, умумий оқоватлилик корхоналари тормоғини кенгайтириш ва уларнинг фаолиятини ахшиллаш масалаларини қатъиятлик билан ҳал қилиш керак.

Минбарга Октябрь район партия комитетининг секретари ўртоқ Р. Н. Нишонов кўтарилади. У, район меҳнатчилари КПСС XXII съезди шарафига давом етатган социалистик мусобақада эришган муваффақиятларини таъкиллашга, санаят корхоналари ва қурилиш ташкилотлари ишларида камчиликларга, ҳуусан шаҳарнинг энг йирик қурилиш ташкилоти бўлган 159-қурилиш трестининг фаолиятига тўхталди. Трест бир қатор объектларини ишга туширишни барбод берди. Бунинг учун кўп жиҳатдан район партия комитети ва қурилиш бошқармаларининг раҳбарлари ҳам айландилар. Чунки улар ички резервларда фойдаланиш ҳақида етарли ҳамхўрлик қилмадилар. Аммо қурилишларни проект-смета ҳужжатлари билан таъминлаш, маблағ ажратиш ва моддий техника таъминоти масалалари ўз вақтида ҳал қилинганда, трест бир мунча ахши ишлаган бўлар эди.

Халқ ҳўжалик кенгашининг қатъий талаб этиши билан трест трактор йигув, «Ташкабель» ва «Ташсельмаш» заводларида яқин ҳеҳлар қурилишнинг бошлаб юборди. Аммо бунинг учун маблағ етарли миқдорда ажратилмаган эди. Натижада корхоналар трестдан 800 минг сўмга яқин қарздор бўлиб қолдилар, трест эса молиявий жиҳатдан оғир аҳволга тушиб қолди. Айрим объектларнинг қурилиш материаллар билан таъминланмаётганлиги

КОММУНИЗМ—МИЛЛИОНЛАРНИНГ ИЖОДИЙ МЕХНАТИ САМАРАСИДИР

МАЖБУРИЯТ АЛБАТТА БАЖАРИЛАДИ

(ЯНГИЕР ШАХАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН)

Шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ А. Сардоров ўз ҳисобот докладыда ана шу снгиларни ютуқларни қай қилиш билан бирга, бир қатор жиддий камчиликларга ҳам йўл қўйилганини айтди.

Шаҳар партия комитетининг ҳисоботи юзасидан бўлган музокараларда, биринчи бўлиб «Ховос» дон совхозининг директори ўртоқ Қ. Тўрабеков сўзга чиқди. У, область совхозлар трести раҳбарларини қаттиқ танқид қилди. Трест ишлаб чиқариш планларини тузишда ҳўжаликнинг реал имкониятларини ҳисобга олман. Масалан, совхоз 1-ва 3-«Бойвут» совхозларидан 250 бош снгир олиши керак эди. Бу иш факат август ойида амалга ошди. Бироқ, трест раҳбарлари бу снгирларни ҳам йил бошидан совхоз планига киритган эдилар. Натижада совхоз сут тайёрлаш ва давлатга сотиш планларини бажаролмай қолди.

Тухум етиштириш ҳусусида ҳам катта қийинчиликлар юз бермоқда. Область совхозлар трести йўқ товуқларни планга киритган. Шу туфайли тухум тайёрлаш ва давлатга сотиш планининг бажарилиши ҳам жиддий хавф остида қолди.

Карл Маркс номи колхозининг бригадир ўртоқ К. Жўраев мўл ҳосил учун кураш колхоз аъзоларининг асосий мақсади экани ҳақида таъкидди.

— Ўтган йили... деди у... бригадани 35,6 центнердан ҳосил етиштирган эди. Бу йил 40 центнер учун курашялмиш. Бироқ, бу билан иш битмайди. Чунки, кўпчилик бригадалар кам ҳосил етиштиргани учун колхоз ўтган йили планни бажармади, давлатдан қарздор бўлиб қолди. Бу

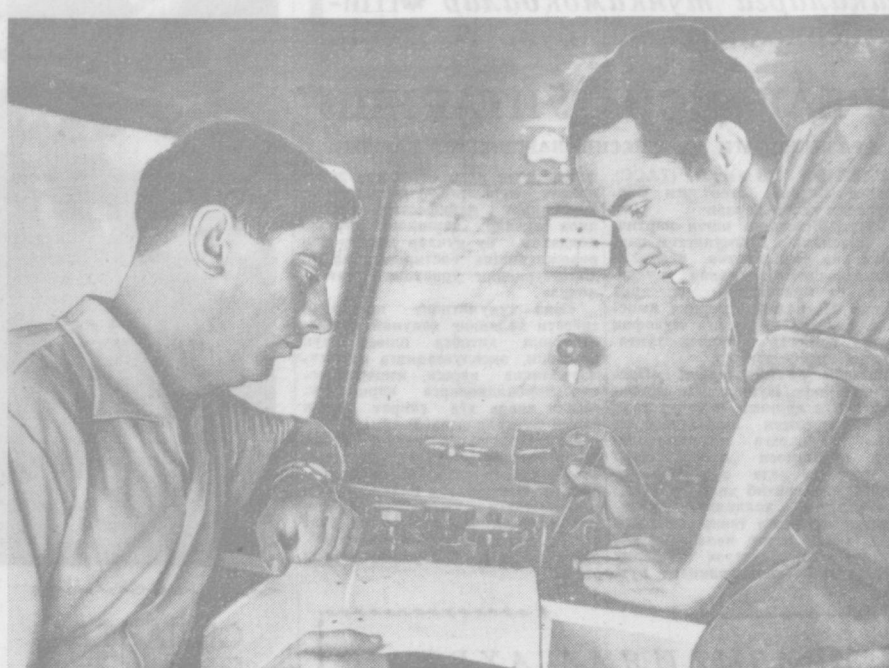
йил биз белин маҳкам боғлаб ишляймиз. Колхоз бўйича йиллик пахта тайёрлаш планини албатта бажарамиз, колхознинг илгариги шуҳратини тикляймиз.

Делегат ўртоқ Қ. Чурчиловнинг айтишича, савдо ташкилотларида кадрларнинг қўйишчилиги бажарилмаган. Шу йилнинг бошидан 15 июлгача 140 киши ишга қабул қилиниб, 150 киши ишдан бўшатилган. Савдо ташкилотларида кадрларини танлашга кам эътибор берилмоқда. Моддий жавобгарлиги бўлган ўринларда бошлангич маълумотли 60 киши, махсус ўрта маълумотли факат 4 киши ишляётгани бунинг далилидир.

Музокараларда «Коммунизм» колхозининг бригадир К. Маҳмамов, 1-«Бойвут» совхозининг директори Қ. Рашидов, шаҳар комсомол комитетининг секретари А. Тўраев, 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг скрепкерчиси М. Тошпулатов, «Фарҳод» совхозининг директори Қ. Ботиров ва бошқа ўртоқлар ҳам қатнашдилар. Улар район меҳнаткашлари бу йил 50 минг тонна пахта, 982 тонна савзавот, 732 тонна картошка, 3.605 тонна қовун-тарвуз, 1.937 тонна гўшт, 4.500 тонна сут ва бошқа қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари етиштириб, етти йилликнинг учинчи йилини яхши натижалар билан якунляйдилар, деб ишонч билдирдилар. Конференция ишида область партия комитетининг секретари ўртоқ Х. Р. Мусахонова қатнашди.

Конференцияда шаҳар партия комитетининг янги состави сайланди.

Шаҳар партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум Э. И. Исломов, Н. Д. Смирейчик, С. Юсуфхўжаев ўртоқларини шаҳар партия комитетининг секретарлари қилиб сайлади.

Улчаш техникаси бўйича республика контроль лабораториясининг ўртоқ Ю. Зявигинев бошчилигидаги монтажчилар гуруҳи партия XXII съезди шарафига бошланган мусобақанинг пешқадамларидан ҳисобланади. Гуруҳа аъзолари топириқини мунтазам ошириб адо етишмоқда. Суратда: гуруҳ раҳбари Юрий Зявигинев ва монтажчи Убайдулла Маҳмудхўжаев ўртоқлар улчаш асбобини созлашмоқда.

А. Абалаян фотоси.

ОРТИГИ БИЛАН

Оржоникидзе районидagi музика асбоблари ва мебель фабрикасида кирсангиз, коллективнинг шу кунларда қўлга киритган йўтуқларидан астойдил қувонасиз. Ички имкониятлардан унумли фойдаланиш, социалистик мусобақа байрогини баланд кўтариш ҳамда рационализаторлик ва иxtирожчилик ҳаракатини кенг аяқ олдириб туфайли фабрика коллективни топириқларини мунтазам бажариб келмоқда.

Коллектив 10 ойлик топириқини КПСС XXII съезди очилган кунгача бажариш учун астойдил меҳнат қилмоқда. Бу соҳада, айниқса, мебель цехининг ишчилари бошқаларга ўрнак кўрсатяптилар.

А. ВАҚҚОСОВ.

УВАЙСАХОН ЕНГ ШИМАРДИ

Будутларга бўй чўзган инкита мизра теран ҳўжум учун бўйин қўшиб турган дакан ҳўроларини эслатади. Инкитаси ҳам кекайиб, бир зум пайт пойлашади-да, зарб билан ҳамда қилишади. Гоҳ кўнрақ уришиб, гоҳ бел олишиб қилишади. Япроқлар учади. Шох-шабалар қарс-қурс синади.

Увайса худди шу маҳалда йўлга чиққан эди. У шамолга қарши қоматини бўзиб олди ташлар, гоҳ-гоҳда бурон ҳамлагани тоб беролмай, бир-икки надам орқага суриларди.

Бу ернинг шамолли бир турса 2-3 кун тўхтамай, ҳаммаёни остин-устун қилади. Чанг-тузон кўтариб, уй деворларига уришиб, шовқин солади. Бироқ бу гал талти бўлди. Увайса яна 5-10 қадан юрган эди, шамол сусайди, бир-икки дақиқа ўтган, таққа тўхтади. Хали шамол билан кўтариб кўнрақ ташлиги хиёл бўлинган эди. Энди қайтадан кўчайди. Бора-бора бир олов бўлиб лов-лов энди. Увайса олов ичида қуйиб-ениб борарди.

У телефон ёнига бориб, тўхтаб қолди. Кўнглида ҳар хил ўф-фирқалар галаён қиларди. Титроқ кўнлар билан телефон трубкасини олди. Қўлоғи яқинига олиб борди-да, яна жойига қўйди. «Борсамми, шу ердан туриб галапшамми?» дер эди у дилида. Шу йўлар билан яна трубкасини олди.

— Шаҳарком секретаришнинг беринг! — деди у қалтирган овоз билан.

Шаҳарком дарров жавоб берди. Увайсининг қўлоғига таниш овоз эшитилди.

— Мен Увайса Абдуллаеваман! — деди-да аёл жим бўлиб қолди. — Нима гал ўзи? Нигалласанми? — аябланиб сўради секретар. Увайса шундан кейин ўзини тугиб олди.

— Булар мени ишдан бўшатамиз дейишди? — Ким? Ким айтди? — Партком секретари, бош агроном. Ҳўзир мажлис қилиниб, ишни эпложмадинг, бригадирликдан бўшаддинг, дейишди. Мен уларга ялғин бригадир бўлиб, манми! — Шундай деди-да, гапини тугатди. Аёл киши эмасми, бўлаётган ишлардан ҳўрлиги келиб кетди. Ўпкаси тўлиб, кўзларига жижика ёш келди. У бригадирликдан тушиб қолгангача учун эмас, орномус учун кўз ёши тўкарди. Оғизга кучи етмаган одамлар, уч ойлик бригадир, деб уни ишсиз бўлиш мумкин-да. Йўқ, Увайса бўлиб қалаларга бардош қилармас. Ўзини билган одамга, айниқса, Увайсага ўхшаган ёш, зардалли коммуниста бунча гап оғир ботали.

Сим орқали бўлаётган алоқа бир минутча тўхтаб қолди. Шаҳарком секретари кўнглигама галдан боши қотиб қолди. Ёни бригадирга бирорта маъқул жавоб қилиб бўлди.

дирдим, гап, сўзсиз, ҳатто товуш, шарафсиз турди. Увайса телефон трубкасини қўлоғига маҳкам бошиб турарди. Унинг юраги гул-гул уриб, эндигина учини машиқ қилаётган қўшаддай потилар, шу тоғда кўз очиб-юмгунча ўтадиган фурсат ҳам унинг учун соатлардан узунроқ эди.

— Увайса! — деди бир маҳал секретари. Энди унинг овози анча хотиржам, босиқ келарди. — Сен тўғри далага боравер. Бутуноқ шаҳаркомдан одам юбарами. Бўлган гапини шу одамга айт. Ўртага ўзим бораман. Ўқидимми, сингилм? Хайр.

Увайса ўзида йўқ қувониб, ташқарига чиқди. Саратон офтоби қизиб қилишди. Яз-яз олов буркиди. Аёл селтүрпүк йўлдан йўлини қўйиб, мактаб тарафга бутурилди. Увайса ўқувчилардан ёрдам сўрашга қарор қилган эди.

Мактабга ҳам уни ҳамма тапирди. Ховлига кириб бораркан, йитиг-қизлар «Салом, опа! Салом опа!» деб шоширишди. Увайса уларга бетиним жавоб қайтараркан, онда-сонда эсини таниган, гапга тушунадиган ўқувчиларнинг «ҳа опа, нима қилиб юрбисиз?» деган саволларига «ёрдам сўраб келаяман. Йўқ демаясизми» деб қўярди.

— 80 гектар ер олиб, бригадир бўлганимдан хабарларини берди деди Увайса директордан кейин сўз олиб. — кучимиз оз. Ёш билан ошган даламиз билан 8 кишимиз. Хар биримиз 30 тоннадан, жами 240 тонна пахта етиштириш мумкин. Ўқитмола кўрсатилган бўлиб, 20 гектарча еримизни ўт бош қолди. Ўйлаб-ўйлаб сизнинг олдингизга келдим. Кўп эмас, икки кун ўт ўтаниб юбурсаларинг.

Увайса бошларига тикилди. Шу тоғда улардан бирортаси туриб, «бизнинг ҳам ўзимизга яраша имимиз бор, опажон» деса нима бўларди. Ахир болалардан эмас, катталардан, масалан, совхоз зиедиларидан ёрдам сўраса бўладигу. Лекин Увайса бундай қилмади. Бети чидамасини, ишқилиб, шуларнинг олдига келди. Айтди-да, гапини ҳам айтди-ю, мана энди улардан нима жавоб чиқарсин, деб юраги ораниқлипти.

— Ёрдам берамиз! Ёрдам берамиз! — деган қийқириқлардан Увайсининг юраги қинидан чиққудай бўлди. Мана бу биринчи қаторла ўтирган атлас қўлақли қиз, ёнидаги бақаллоқини йиттича, ановуси, наригиси, қўйини, буларнинг ҳаммаси унинг қўзларига шўнчалар лобар, юрагига шўнчалар яқин қўйиб кетдики, ҳаммасини тўлаб, бағрига босиб ўтгуллай сенлардан!!! — деди у ич-ичидан отилиб чиққан қўнли тўлғин билан. Кейин 3-4 оғиз гапини шовча-тиша уларга ўтирди-да, жадал юриб, аллаҳаёққа қўйиб бўлди.

Увайсининг оригадирликка тайинлангани ўзи учун сира қутқалма нарса эди. Бунча иш унинг тушишга ҳам кирмаган. Бир кун у Тошкентга борди. Пойтахтта республиканинг илгор кишилари тўпланишган эди. Ўша йилгилида машҳур механизатор Турсунов Охунова билан танишди. Унинг хотин-қизларини механизаторликка даъват қилувчи гапларини эшитди. Шу-шу янги бир фикр унинг миёсини чулбаб олди. Охири бир ариза ёзиб, совхоз директори Усмон ота Юсуповга учрашди. Унда мана бу сўзлар эшланган эди:

«Ўтган йили 4-бўлимда теримчи эдим. Мажбуриятимдан ўн ўринча ўн икки тонна пахта тердим. Тўғонамиз Турсунов Охуновнинг Москвада бўлиши, Пленумда ўзбек аёллари, механизаторлари номидан гапирини менда янги ҳўтуғуллар уйғотди. Ниҳоят механизатор бўлишга аҳд қилдим. Ахир машинада териб қўлда тергандан ўн баравар, юз баравар арзаф-қу. Сиздан шу арзамизни инобатга олишингизни сўрайман... Увайсахон Абдуллаева».

Усмон ота арзамизни бир эмас, икки марта ўқиб чиқди. Ўнга гул, шўнмаганидан эмас, сўянганидан шундай қилди. Ахир кечганидан унинг бувилари, бувиларининга эмас, опалари қандай фикрда эди? Бугун эса уларнинг набираси, уларнинг қизи трактор минадман, ўқинча юборинг деб, ариза ёзиб келибди. Бу қандай матонат, қандай далил қадам! Ота шуларни дилидан ўтказиб қувонарди.

— Шундайми-а қизим? Ахднинг қатъийми ўзи? — сўради у арзамиз стол тортмасига қўйиб.

— Жуда қатъий, ота. Қатъий бўлмаса ариза ёзардимми.

— Яхши. Фақат бугунинг ҳам айтиб қўяй. Ўзинг аризада ёзганингдек, машина қўлдан қўп марши унумли. Лекин унинг ҳам айрим қийинчиликлари бор. Машинани пухта эгаллаб олтуғунгича қийналишинг мумкин.

Икки орада бир нафас жимдик қўлди. Усмон ота бу гапини Увайсани қўнчитиб учун айтмаган эди, албатта. Бироқ ҳўзир унинг ерга қараб жим турганини қўриб, бошқа йўларга ҳам борди. Қизининг ташвишга солиб қўйдимми деб ўйлаб қолди. Хайрият, ундай бўлмаган экан. Сўнатики Увайсининг ўзи бўлди.

— Буларни ҳам ўйлаб қўрганман, ота. Тошқўла акам механизаторку. — у директорга ўзининг умр йўлашини Тошқўла Абдуллаевини эслатиб. — Ўзим ёрдам бераман. Тез ўрганиб кетасан дегилар. Ўйлаб-ўйлаб бошқа қийинчиликлар дуч келса, улардан ҳам қўчмайман.

— Раҳмат, она қизим! Сендан шу гапини кўтиб турган эдим. Яна бир кенгашиб кўрамиз. Натижасини айтарман.

ЛУБЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Қўйчириқчилар бу йил мамлакатта 103,5 минг тонна «кўк олтин» етказиб бериш учун курашмоқдалар. Катта майдонларда «кўк олтин»дан мўл ҳосил етиштирилган. Лубчилар йиллик планни КПСС XXII съезди очилган кунгача бажариш учун меҳнат нахтасида туриб ишлямоқдалар.

Сталин номи колхозда йитим-терим уюшқоқлик билан давом эттирялаетир. Колхозчилар ғайратта-ғайрат қўшиб ишлаб, юқори кўрсаткичга аришяптилар. Каноп ҳосили пешмапеш ўрилиб, давлатга топширилмоқда. Шу туфайли колхоз қўнига йиллик планнинг 2,5—3,5 проценти миқдоридан каноп пояси топиришга аришяптир.

Ўртоқ Пой бошлиқ 2-бригаданинг аъзолари катта муваффақиятларга аришмоқдалар. Бригаданинг ўртоқ Ким Сан Нен бошлиқ аvenesи 30 гектар ерга каноп эккан эди. Фидокорона меҳнат қилиб мўл ҳосил етиштирилди. Эвено 15 гектар ердан давлатга 284 тонна каноп топириди ва йиллик планни тўла адо етди. Ҳўзир бу эвено мажбурият ҳисобига каноп топириляпти.

«Коммунизм» совхоз лубчиларининг ютуғи ҳам чакки эмас. Совхоз гектаридан давлатга 46,2 ўринга 56 центнердан ҳосил топириш мажбуриятини олган. Дастлабки кунларда, ноқ давлатга мўл-қўл каноп топирилялаетир. 2-бўлим 1050 тоннадан ортиқ каноп топириб, совхозда биринчи ўринда бораптир. Ўзгичанинг ўртоқ У. Чирчиқбоев бошлиқ бригадаси ишчилари гектаридан 90 центнерга етказиб «кўк олтин» топирилялаетирлар. Ўртоқ Ўлдош Қўшоқов бригадаси 14 гектарлик картадан 140 центнердан каноп топириди. Ўртоқ Примкуз Бойқобилов бригадаси ҳам ҳосил мўл бўлди. 3-, 5-бўлимларда ҳам каноп ўриш тобора қизиги тус олмақда.

Совхоз даладарига 31 та МП-9 машинаси мунтазам ишлаб турибди. Шунинг учун қўнлик топириқ қарийб икки ҳисса ошириб адо етилялаетир.

Ленин номи, Димитров номи колхозларда ҳам каноп ўриш ва давлатга топириш кундан-кунга қўнлайилялаетир.

Ш. КУЗАНБОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг муҳбири.

КҮРИБ ҲАВАС ҚИЛАСИЗ

Сиз бадий буюмлар магазинида қўнганни қамаштиргудек жижиллаб, ҳавасингизни келтириб турган пакак, зардевор, гул-қўрпа, чойнаб, сўзанааларнинг жерда тайерланганини биласизми? Бу нафис буюмлар Тошкент фабрика Сталин номи каштачилик фабрикасида тайерланади.

Фабрика коллективни маҳсулот ишлаб чиқариши йилдан-йилга қўнлайтириб, сифатини яхшилаб бормоқда. Чеварлар етти ойлик топириқини муддатидан анча илгари бажариб, қўнмича равишда 15 минг сўмлик турли хил бадий буюмлар тайерлашган эди. Саниқс ойлик топириқни ҳам муддатидан илгари адо еттиди. Ш. йилнинг ўтган даври ичида фабрика пландагидан ташқари 10 минг дон дўппи, 2 минта шохси сўзана, 13 минг дон турли хил каштали буюмлар ишлаб чиқарди. Маҳсулот таннариҳи эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан икки процент камайди.

Фабрика ишчилари, инженер-техник ходимлари бундай ютуқларга ишлаб чиқариш технологиясини тинмай тақомиллаштириб бориш, янги машиналарни жорий қилиш, рационализаторлик ва иxtирожчилик ҳаракатини ҳамда ўзаро социалистик мусобақани кенг қизитиш туфайли аришмоқдалар.

Яқинда яна 25 та янги тикуч машинаси ишга туширилди. Ҳўзир 60 та йўрмадўзлик машинаси ишлаб турибди. Келтүсн йилда эса уларнинг сони 150 тага қўнайд. Тикуч машиналари сони 300 тага етказиш мўлжалланмоқда.

Шу кунларда фабрика чеварлари КПСС XXII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XVI съездини мўносиб меҳнат совғалари билан лиймонлаш учун курашини янада авж олдирмоқдалар. М. Ибодова, Д. Исмонлова, М. Мусаева, Д. Толипова, М. Алиқонова ўртоқлар каби ишчилар самарали меҳнат қилиб, смена топириқларини 160—170 процентдан бажаряптилар.

Н. ОМОНОВА.

Қўй Чирчиқ районидagi Красин номи колхозда пахта йитим-терими бошланиб кетди. Суратда: теримчи М. Унгарова, колхоз раиси Б. Жумабоев, бригадир Т. Юсупов ўртоқлар.

И. Зайниддинов фотоси.

С. СУЛТОНОВ,
Лигиер район, 2-«Бойвут» совхоз.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
3-БЕТ, 29 АВГУСТ, 1961 ЙИЛ.

